

Lưu giữ nét quê giữa lòng di sản

LỆ MINH

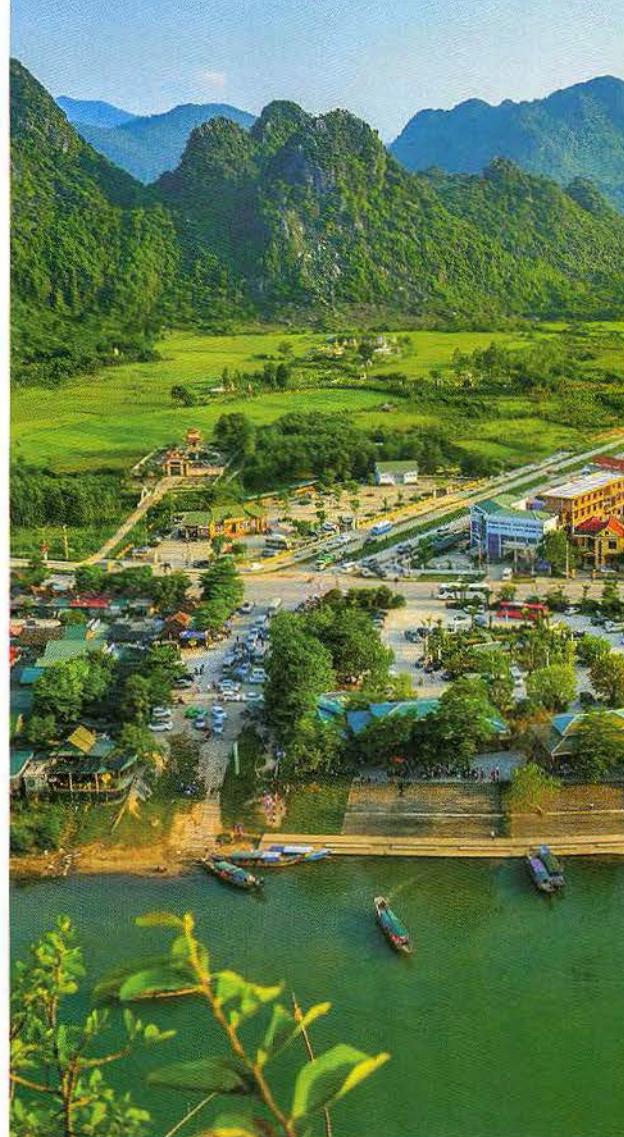
Có thể nói, sau khi Phong Nha - Kẻ Bàng được UNESCO công nhận là Di sản Thiên nhiên thế giới, cuộc sống của những người dân địa phương khu vực vùng đệm di sản đã có nhiều thay đổi theo hướng tích cực khi họ bắt đầu chú trọng vào ngành "công nghiệp không khói". Thông qua du lịch, không ít người đã góp phần lưu giữ và bảo tồn những giá trị truyền thống của Quảng Bình.

Làm du lịch theo cách của người trẻ...

Nằm giữa lòng Di sản Thiên nhiên thế giới Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, xã Sơn Trạch (huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình) là điểm đến của nhiều du khách trong nước và quốc tế. Khi đến trung tâm của xã miền núi này, chắc hẳn bạn sẽ ấn tượng với những nhà hàng, quán cafe, quán ăn... được thiết kế độc đáo với khung cảnh yên bình, hài hòa mang đậm nét làng quê Việt Nam. Sau cuộc hành trình dài khám phá hang động, tìm hiểu mảnh đất, con người, văn hóa nơi đây, bạn có thể nghỉ chân thư giãn trong không gian mộc mạc, yên bình được trang trí bằng những khóm trúc, bụi chuối, những sản phẩm từ chất liệu tre và thường thức những

Trên sông Sông Son. Ảnh: Nguyễn Trung Hoa

Phong Nha - Kẻ Bàng. Ảnh: Nguyễn Trung Hoa

món ăn mang đậm hương vị ẩm thực Việt Nam. Đó là các nhà hàng, quán cafe như Lantern Vietnamese Restaurant, D-Arts zone, Phong Nha Coffee Station, Bamboo Cafe...

Lantern Vietnamese Restaurant là một trong những nhà hàng khá nổi tiếng ở xã Sơn Trạch. Nhà hàng thu hút du khách không chỉ bởi không gian ấm cúng mà còn có thực đơn phong phú với những món ăn dân dã, đồng quê. Anh Đinh Anh Tuấn (sinh năm 1985, thôn Xuân Tiến), chủ nhà hàng chia sẻ: "Sơn Trạch là vùng đất mà thiên nhiên đã ưu đãi, ban tặng cho nhiều lợi thế để phát triển du lịch. Tôi đã ấp ú trong mình bao dự định, kế hoạch để khởi nghiệp ngay trên mảnh đất mình được sinh ra và lớn lên. Vì vậy, với số vốn dành dụm được trong những năm đi xuất khẩu lao động nước ngoài cùng những kinh nghiệm làm việc tại các khách sạn, nhà hàng sau khi về nước, tôi đã mạnh dạn đầu tư để biến những ý tưởng, dự định của mình thành hiện thực". Năm 2014, vợ chồng anh Tuấn mở một quán ăn nhỏ phục vụ khách du lịch. Dần dần, quán của anh chị đã thu hút được số lượng lớn du khách. Sau gần một năm hoạt động, anh Tuấn nhận thấy những vị khách đến quán phần lớn là khách nước ngoài và họ rất thích được thưởng thức những món ăn của địa phương. Chính vì vậy, anh đã mạnh dạn mở rộng quy mô, xây dựng nhà hàng và chú trọng đến những món ăn mang đậm hương vị quê hương.

Đến với Lantern Vietnamese Restaurant, du khách được thưởng thức món cá lóc đồng vàng ướm hòa cùng vị cay nồng của chén mắm gừng, món cá trắm sông Son sốt cà với hương vị thơm ngon, đậm đà hay những quả cà pháo giòn rụm bên bát cơm trắng nóng hổi... Một điều khá đặc biệt nữa là du khách sẽ có những trải nghiệm thú vị khi được tham gia lớp học nấu ăn do nhân viên nhà hàng hướng dẫn. Tại đây, du khách sẽ được đi chợ quê và tự tay chọn những sản vật địa phương để chế biến món ăn.

Hiện nhà hàng của anh Tuấn có lượng khách ổn định từ 120 - 150 lượt khách/ngày. Ngoài ra, anh Tuấn còn sử dụng trang TripAdvisor (là trang web du lịch lớn nhất thế giới, với hàng triệu khách du lịch truy cập để tìm hiểu thông tin, lập kế hoạch cho chuyến đi và để người sử dụng bình chọn, đánh giá chất lượng sản phẩm, dịch vụ du lịch) như là một cầu nối trao đổi thông tin du lịch với du khách khắp nơi và lắng nghe những phản hồi của họ. Chị Maddie, một du khách đến từ nước Anh vui vẻ cho biết: "Những món ăn ở nhà hàng rất ngon, mọi người vui vẻ, thân thiện. Đặc biệt, tôi cảm thấy rất tuyệt khi tự mình nấu những món ăn của đất nước các bạn".

Khi người nông dân làm du lịch...

Là một địa phương sớm phát triển mô hình du lịch cộng đồng, hiện xã Sơn Trạch có khoảng 30 mô hình homestay (lưu trú tại nhà dân). Bên cạnh những homestay được xây dựng quy mô, hiện đại với số vốn đầu tư lớn, một số người nông dân nơi đây lại chọn cho mình lối đi riêng. Những người nông dân ấy đã biết khai thác những lợi thế địa phương và xây dựng những mô hình homestay rất đổi bình dị, giúp khách du lịch hiểu hơn về cuộc sống cũng như văn hóa của người dân bản địa.

Nép mình bên dòng sông Son thơ mộng, phía trước là những dãy lèn đá cao, Behome Homestay (thôn Phong Nha, xã Sơn Trạch) là địa điểm lý tưởng cho những du khách thích đắm mình trong không gian yên bình của chốn thôn quê. Sau 3 năm hoạt động, hiện cơ sở du lịch của vợ chồng anh nông dân Trần Đức Minh (43 tuổi) là chốn nghỉ chân của rất nhiều du khách, đặc biệt là khách quốc tế với khoảng 6 lượt khách/ngày. 5 căn phòng của Behome Homestay được thiết kế từ những ngôi nhà cột với mái ngói rêu phong ẩn mình sau những tán lá cây. Nơi đây được trang trí đơn giản, tì mì nhưng cũng không kém phần tinh tế bằng những vật dụng rất đỗi gần gũi như chiếc chông tre, đèn măng sông, những cái chum, cái vại, cái nöm, cái ổi, gáo dừa, cái thúng, cái mẹt... Du khách đến đây không chỉ tận hưởng không gian của làng quê yên ả với tiếng gà gáy sớm mà còn cùng gia đình anh chị đi làm đồng và quây quần bên mâm cơm gia đình khi trời vừa chập choạng tối.

Và rồi, họ tiễn chân du khách bằng cả tấm lòng của người dân quê mộc mạc được gửi gắm trong những sản phẩm lưu niệm, sản vật đặc trưng của địa phương như các bức tranh về phong cảnh làng quê, về Phong Nha - Kẻ Bàng; những chiếc nón lá của Hợp tác xã Sản xuất - Dịch vụ nón lá Mỹ Trạch; các sản phẩm mây xiên của Hợp tác xã Sản xuất - Kinh doanh mây xiên Quảng Phương; rượu Võ Xá; khoai deo; tép khô sông Son... Chị Trần Thùy Linh, một du khách đến từ Hà Nội chia sẻ: "Đây là lần đầu tiên tôi cùng gia đình đến Quảng Bình. Quả thực, tôi thấy choáng ngợp trước vẻ đẹp tráng lệ, đầy bí ẩn của động Phong Nha, động Thiên Đường và cũng rất ấn tượng với phong cảnh nơi đây. Kết thúc chuyến tham quan, tôi sẽ mua khoai deo - sản phẩm đặc trưng của Quảng Bình về làm quà cho người thân, bạn bè đồng nghiệp"...

Theo số liệu thống kê của Ban quản lý Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng, trong 6 tháng đầu năm 2018, tổng lượng khách tham quan Vườn quốc gia Phong Nha - Kẻ Bàng là 460.337 lượt khách (tăng 7,2% so với cùng kỳ). Trong đó, khách trong nước 364.358 lượt (tăng 4% so với cùng kỳ), khách quốc tế 95.979 lượt (tăng 21,3% so với cùng kỳ). Đó là kết quả từ sự quan tâm, đầu tư của tỉnh Quảng Bình, các ban ngành liên quan, doanh nghiệp và cả sự nỗ lực của người dân nơi đây. ■